ŻYCIE GOSPODARCZE

Dwutygodnik poświęcony sprawom gospodarczym Polski Zachodniej

Organ Związku Fabrykantów Tow. zap. w Poznaniu.

Redakcja i Administracja: Rzeczypospolitej 1, II — telefon 25-95.

Redaktor przyjmuje w dni powszednie od godz. 11—1; Administracja od 9—3.

Poznań, dnia 1 maja 1933

Prenumerata wynosi: w kraju z przesyłką rocznie 30 zł, półrocznie 15 zł, kwartalnie 7,5 zł, zagranicą z przesyłką rocznie 36 zł, półrocznie 18 zł, kwartalnie 9 zł. Numer pojedyńczy 1,5 zł.

NR. 9 Wydawca: ***Związek Fabrykantów Tow. zap. w Poznaniu.*** **ROK 12**

W sprawie oddłużenia przemysłu

W sprawie rzekomego oddłużenia przemysłu, a właściwie w sprawie projektu studjów i akcyj, idących w tym kierunku, pojawiają się ostatnio w prasie różne wiadomości częściowo nieścisłe, a częściowo między sobą sprzeczne.

W rzeczywistości faktem jest, że na terenie rządowym, a mianowicie w łonie Prezydjum Rady Ministrów i Ministerstwa Skarbu rozpoczęto myśleć o akcji ulg kredytowych dla przemysłu, analogicznej z akcją przeprowadzoną dla rolnictwa. Z jednej strony uznają za potrzebne po wielu pociągnięciach, bardzo daleko idących i naruszających dotychczasowy ustrój gospodarczo-prawny, a w szczególności prawa nabyte — które to pociągnięcia zostały dokonane na rzecz rolnictwa — uczynić także gest w stronę przemysłu, gest o znacznie mniejszych oczywiście rozmiarach, ale wywołujący wrażenie, że chce się przyjść z pomocą także i przemysłowi. Głównym motywem przystąpienia do tej sprawy jest jednak problemat odciążenia kredytowego przedsiębiorstw państwowych.

W związku z tem wyłoniła się m. in. myśl, by działalność Banku Akceptacyjnego rozszerzyć także i na zamrożone kredyty przemysłowe. Wobec faktycznych trudności jednak, na które napotyka urealnienie myśli Banku Akcpetacyjnego wogóle, a szczególnie wobec obaw Banku Polskiego przeciw ewentualnie nadmiernym rozmiarom inflacyjki gospodarczej, narazie powyższy pomysł ustąpił w cień, a Ministerstwo Skarbu w swoich obecnych studjach tego problematu ograniczyło się ostatnio na kwestję reformy nadzorów sądowych. W Ministerstwie Skarbu są obecnie rozpatrywane odnośne poglądy sfer przemysłowych, które wysunęły szereg postulatów w tej dziedzinie.

Przedewszystkiem więc sfery przemysłowe wskazały, iż trzymiesięczny okres odroczenia wypłat jest za krótki, aby w ciągu jego trwania można było dokonać poważniejszych prac w kierunku sanacji przedsiębiorstwa. Prekluzyjny okres trwania odroczenia wypłat obecnie 9 miesięcy jest również — zdaniem naczelnych organizacyj przemysłowych — zbyt krótki. Gruntowna sanacja przedsiębiorstw zdolnych do życia wymagać może nieraz dwóch okresów operacyjnych, zwłaszcza, jeśli brać pod uwagę przewlekły charakter kryzysu. Należy dodać, iż każde bez wyjątku przedsiębiorstwo, któremu udzielono odroczenia wypłat ma z reguły zaległości podatkowe i zaległości z tytułu składek do ubezpieczalni społecznej. Ponieważ na te zobowiązania odroczenie wypłat się nie rozciąga, więc zarówno Skarb Państwa, jak gminy i instytucje ubezpieczeń społecznych starają się wykorzystać okres nadzoru, w ciągu którego inni wierzyciele nie mają prawa egzykucji, do forsowania ściągania należnych im sum. Z tego też względu należy rozszerzyć odroczenie wypłat i na zaległości ciężarów publicznych z wyłączeniem jednak wpłta bieżących. Zdaniem naczelnych organizacyj przemysłowych okres odroczenia wypłat obejmować winien 6 miesięcy, przyczem nadzór mógłby być przedłużony trzykrotnie, t. j. do 2 lat. Odroczenie wypłat rozciągałoby się ponadto na zaległe podatki skarbowe i komunalne, jak również na zaległości z tytułu świadczeń socjalnych.

W sprawie Banku Akceptacyjnego.

W związku z ostatniem ustawodawstwem, dotyczącem konwersji i innych ulg kredytowych na rzecz rolnictwa, ma, jak wiadomo, nastąpić utworzenie Banku Akceptacyjnego. Zadaniem tego Banku będzie upłynnienie zamrożonych kredytów rolniczych banków publicznych i prywatnych. Powstanie tej instytucji jest zatem przedewszystkiem w interesie banków, a dopiero pośrednio i w dalszym ciągu w interesie rolnictwa oraz życia gospodarczego w ogólności.

Odnośne projekty co do Banku Akceptacyjnego nie zostały jeszcze ostatecznie sprecyzowane. — W chwili obecnej w Ministerstwie Skarbu prowadzone są prace przedwstępne do organizacji Banku Akceptacyjnego przez specjalną komisję powołaną przez Ministra Skarbu. Komisja ta opracowuje rozporządzenie wykonawcze do ustawy i statut Banku Akceptacyjnego. Ponadto powołany będzie do życia oficjalny komitet organizacyjny, który przystąpi do bezpośredniej organizacji Banku. Prawdopodobnie Bank Akceptacyjny rozpocznie swoją działalność w czerwcu a najdalej w lipcu r. b.

Jest rzeczą wiadomą, że Bank Akceptacyjny środki na upłynnienie zamrożonych kredytów rolniczo-bankowych będzie musiał czerpać przeważnie w Banku Polskim przy pomocy dyskonta względnie redyskonta, gdyż innych poważniejszych źródeł nie ma, abstrahując od niewątpliwie skromnego udziału finansowego Państwa w tej akcji. Odnośne weksle będą zatem wekslami finansowemi a nie handlowemi, z czego wynika, że będziemy mieli tu do czynienia z inflacyjką gospodarczą. Władze Banku Polskiego narazie bardzo niechętne są tej koncepcji, ale ponieważ nie będzie on mógł zupełnie jej zejść z drogi, domagają się dla siebie decydującego wpływu na przyszły Bank Akceptacyjny, względnie na jego kierownictwo. Na tem tle istnieją obecnie pewne tarcia między władzami Banku Polskiego, a Ministerstwem Skarbu. — Efekt zdaje się będzie ten, że Bank Akceptacyjny powstanie, że Bank Polski będzie miał duży f a k t y c z n y wpływ na gestje tego Banku, ale że rozmiary jego działalności będą bardzo ograniczone i że łącząca się z tem inflacyjka gospodarcza pozostanie naogół bez większego znaczenia tak dodatniego jak i ujemnego.

Sprawy podatkowe.

W sprawie umarzania i rozkładania na raty zaległości podatkowych.

We wszystkich izbach i urzędach skarbowych rozpoczęto prace związane z akcją mającą na celu umarzanie nieściągalnych zaległości podatkowych, pochodzących z okresu do dnia 31. grudnia 1931 r. Rozpoczęta akcja umorzeniowa zaległych podatków, przeprowadzana jest na podstawie okólnika Min. Skarbu z dnia 23. marca br. L. dz. V 11560/33, znacznie rozszerzającego kompetencje izb i urzędów skarbowych w umarzaniu i rozkładaniu na raty zaległości podatkowych. W myśl tego okólnika izby skarbowe upoważnione zostały do umarzania we własnym zakresie zaległości w państwowych podatkach, pochodzących z okresu do dnia 31. grudnia 1931 r. w następujących granicach:

1. W podatku przemysłowym do sumy 10 000 zł dla poszczególnych płatników.

2. W podatku majątkowym do sumy 10 000 zł dla poszczególnych płatników.

3. W podatku dochodowym do sumy 5 000 zł dla poszczególnych płatników.

4. W podatku gruntowym do sumy 1 500 zł dla poszczególnych płatników.

5. W podatku od nieruchomości do sumy 1 000 zł dla poszczególnych płatników.

6. W podatku od lokali do sumy 500 zł dla poszczególnych płatników.

7. W podatku od kapitałów i rent do sumy 1 000 zł dla poszczególnych płatników.

Urzędy Skarbowe upoważnione zostały do umarzania we własnym zakresie zaległości w podatkach przemysłowym i dochodowym powstałych do dnia 31. grudnia 1931 r. do sumy 100 zł w każdym z tych podatków. W tych samych granicach umarzać mogą izby skarbowe i urzędy skarbowe wszelkie grzywny nałożone na podstawie przepisów karnych ustawy o podatku dochodowym i ustawy o podatku przemysłowym.

Zarazem upoważniono urzędy skarbowe do obniżania na indywidualne należycie uzasadnione podania zainteresowanych płatników, kar za zwłokę oraz odsetek za odroczenie, przypadających od zaległości podatkowych lub rozkładanych na raty w granicach kompetencji urzędów skarbowych, w następujący sposób:

1) do 3% w stosunku rocznym, przy spłacie zaległości pochodzących z okresu do końca roku 1927,

2) do 6% w stosunku rocznym, przy spłacie zaległości pochodzących z okresu od 1. stycznia 1928 r. do końca r. 1930.

W odniesieniu do zaległości pochodzących z okresu od 1 stycznia 1931 r. mają stosować urzędy w kwestji kar za zwłokę i odsetek za odroczenie, dotychczas obowiązujące przepisy.

Wynikające z postanowień omawianego okólnika prawo umarzania przysługuje izbom i urzędom skarbowym zarówno w wypadkach bezwzględnej nieściągalności, jakoteż w wypadkach, gdy ściągnięcie zaległości w drodze przymusowej mogłoby zagrozić egzystencji ekonomicznej płatnika.

Omawiany okólnik postanawia dalej, że przeciwko przedsiębiorstwom, nad któremi roztoczony został nadzór sądowy, egzekucja zaległości podatkowych winna być w dalszym ciągu prowadzona, a nawet intensywniej, gdyż w toku nadzoru sądowego egzekucja zaległości podatkowych w stosunku do innych długów przedsiębiorstwa, korzysta ze stanowiska uprzywilejowanego.

W razie jednak zawarcia przez płatnika ugody sądowej z wierzycielami, redukującej ich pretensję, upoważniono izby skarbowe do wyrażenia zgody na odpisanie zaległości podatkowych, w takim stosunku, w jakim wierzyciele redukują swe pretensje, zgoda ta jednakowoż może być wyrażona tylko po wniesieniu przez zainteresowanych płatników podań, popartych przychylną opinją właściwej Izby Przemysłowo-Handlowej oraz z zastrzeżeniem, że odpis zredukowanej sumy zaległości podatkowych nastąpi dopiero po całkowitym wpłaceniu, w czasokresie oznaczonym w układzie, sumy do uiszczenia, której płatnik się zobowiązał.

Akcja mająca na celu umorzenie nieściągalnych zaległości podatkowych, ma być prowadzona w takiem tempie, by do końca czerwca roku bieżącego została zakończona. Wnioski o umorzenie tych zaległości podatkowych, które ze względu na swą wysokość przekraczają kompetencje izb skarbowych, przedłożone mają być Ministerstwu Skarbu w terminie do dnia 15. maja b. r. Przysługujące na podstawie punktów I, II i III okólnika izbom i urzędom skarbowym uprawnienia w dziedzinie umarzania zaległości podatkowych gasną z dniem 30 czerwca roku bieżącego. Natomiast inne postanowienia okólnika, o ile chodzi o ratalną spłatę, obniżanie kar za zwłokę i umarzanie zaległości podatkowych na skutek układów sądowych obowiązują aż do odwołania.

Jednocześnie Ministerstwo cofnęło moc obowiązującą okólnika z dnia 12. listopada 1932 r. L. D. V 48539/1/32.

Umorzenie niepłatnej części podatku majątkowego.

Ministerstwo Skarbu poleciło podległym instancjom przystąpić natychmiast do umorzenia płatnikom podatku majątkowego niepłatnej części tego podatku, a to w myśl ustawy o nadzwyczajnej daninie majątkowej. Przed przeprowadzeniem umorzenia będzie u każdego płatnika podatku majątkowego sprawdzona wysokość płatnego podatku oraz ustalona dokładnie niepłatna część podatku, która ma ulec umorzeniu. Umorzenie podatku przeprowadza się z urzędu bez zawiadamiania o tem płatników. Na żądanie płatnika władze skarbowe mają obowiązek zakomunikować mu sposób obliczania płatnego i niepłatnego podatku majątkowego. Po dokonaniu umorzeń władze skarbowe wystąpią z urzędu z wnioskami o skreślenie hipotecznego zabezpieczenia umorzonej części podatku majątkowego oraz zwolnią inne zabezpieczenia w postaci gwarancyj bankowych, kaucyj gotówkowych itp., ustanowione na zabezpieczenie umorzonej części podatku majątkowego. Nadpłaty, powstałe wskutek umorzenia niepłatnej części podatku majątkowego, będą przekazane na poczet innych płatnych należności skarbowych, a w razie braku takich należności zwracane będą płatnikowi w gotówce.

Sprawy socjalne.

Opłacanie składek 2% i 4% od zarobków na Fundusz Bezrobocia.

Jak z tekstów ustaw wynika, opłaty na Fundusz Bezrobocia (art. 7 ustawy z dnia 18 lipca 1924 r., której jednolity tekst ogłoszony został w Dz. U. R. P. Nr. 58, poz. 555 z r. 1932) są dwojakie:

1) od robotników sezonowych wynoszą 4% zarobków z czego 2% opłaca pracodawca i 2% robotnik;

2) od pozostałych robotników 2% zarobków, z czego 1,5% opłaca pracodawca, zaś 0,5% robotnik.

Rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki społecznej z dnia 6 lipca 1932 r. w sprawie robotników sezonowych, podlegających obowiązkowi zabezpieczenia na wypadek bezrobocia (Dz. U. R. P. Nr. 8, poz. 559 z r. 1932) omówione na łamach naszego pisma w roku z. ustala, że robotnikami sezonowymi, za których składka do Funduszu Bezrobocia wynosi 4% od każdorazowo wypłacanych tym robotnikom zarobków, są robotnicy zatrudnieni przy robotach budowlanych, ziemnych, brukarskich, drogowych, kolejowych, wodnych (budowlanych i regulacyjnych), meljoracyjnych, robotnicy zatrudnieni w żegludze śródlądowej i przy spławie oraz w cegielniach.

Przepis powyższy nasuwający szereg wątpliwości został wyjaśniony w liście Ministerstwa Opieki Społecznej z dn. 17. XII. 32 r. Nr. 11041/P. Zm. skierowanym do Dyrekcji Funduszu Bezrobocia. List ten ustala, że o zaliczeniu robotnika do kategorji robotników sezonowych czy niesezonowych i opłacaniu za niego w związku z tem wkładki do Funduszu Bezrobocia w wysokości 4%, czy też 2% decydują, nie kwalifikacje zawodowe tego robotnika, lecz charakter czy rodzaj wykonywanej przezeń pracy.

Skoro prace, przy których zatrudniony jest dany robotnik, mają z natury rzeczy charakter sezonowy, jak naprzykład — roboty przy budowie czy remoncie dróg i szos, roboty murarskie i kamieniarskie przy budowie domu i t. d. — robotnik ten musi być zaliczony do kategorji robotników sezonowych, za którego wkładka wynosi 4%. Przeciwnie, gdy robotnik (nawet będący z zawodu murarzem, czy cieślą i t. p.) zatrudniony jest przy robotach, nie mających z na-

tury rzeczy charakteru robót sezonowych, jak nprz. — przy wzmacnianiu sklepień, podpieraniu ich kopalniakami w kopalniach, w których, jak wiadomo, praca może trwać i trwa zazwyczaj nieprzerwanie w ciągu całego roku, należy robotnika tego, w okresie wykonywania przezeń tych robót, uważać za robotnika niesezonowego, za którego wkładka do Funduszu Bezrobocia wynosi 2%.

Zgodnie z powyższemi wyjaśnieniami Komisja Odwoławcza Zarządu Głównego Funduszu Bezrobocia w dn. 28. III. r. b. przyjęła uchwałę następującą:

„Zważywszy:

1) że przy zaliczaniu robotnika do kategorji robotników sezonowych, za których wkładka do Funduszu Bezrobocia wynosi 4% od każdorazowo wypłacanych tym robotnikom zarobków, decydującemi są nie kwalifikacje zawodowe danego robotnika, lecz charakter i rodzaj wykonywanej przezeń pracy, bez względu na czasokres zatrudnienia danego robotnika i czas trwania tych robót (o ile są to roboty z charakteru swego sezonowe), przy których jest on zatrudniony;

2) że zatem, o ile roboty, wymienione w § 1 Rozporządzenia M. P. i O. S. z dnia 6. VII. 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 58/32, poz. 559), przy których zatrudniony jest dany robotnik, mają z natury rzeczy charakter sezonowy, np. budowa kolei, zmiana podtorza kolejowego, budowa jazu, szosy, domu, sypanie nasypów, wykop tunelu i t. p., robotnik ten winien być zaliczony do kategorji robotników sezonowych, za których wkładka wynosi 4% bez względu na czasokres jego zatrudnienia;

3) że natomiast w wypadkach, gdy robotnik (chociażby nawet należący ze względu na swój zawód do kategorji robotników, t. zw. budowlanych, np. cieśla, murarz i t. p.) zatrudniony jest przy robotach, które nie mają z natury rzeczy charakteru robót sezonowych, a związane są z normalną niesezonową pracą danego przedsiębiorstwa konieczną przy produkcji, np. roboty przy wzmacnianiu sklepień i podpieraniu ich kopalniakami w kopalniach, stała konserwacja urządzeń technicznych w danem przedsiębiorstwie, chociażby była ona połączona z konserwacją objektów budowlanych i t. p., które to prace trwają zazwyczaj nieprzerwanie przez cały rok i nie są związane z sezonem — należy go uważać za robotnika niesezonowego, za którego wkładka do Funduszu Bezrobocia wynosi 2%, —

postanawia:

uznać, iż za robotników sezonowych, za których wkładka do Funduszu Bezrobocia wynosi 4% od każdorazowo wypłacanych tym robotnikom zarobków, uważać należy wszystkich robotników, zatrudnionych przy robotach, wymienionych w § 1 Rozporządzenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 6. VII. 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 58/32, poz. 559), bez względu na czas trwania tych robót i czasokres zatrudnienia danych robotników, o ile roboty te mają z natury rzeczy charakter sezonowy.

Powyższe wyjaśnienia powinny być miarodajne przy opłacaniu składek na Fundusz Bezrobocia, który jest instytucją odrębną i niezależną od nowopowstałego Funduszu Pracy (patrz „Życie Gospodarcze" Nr. 8/33 z dnia 15 kwietnia br.)

Nowele do ustaw o czasie pracy w przemyśle i handlu i o urlopach dla pracowników zatrudnionych w przemyśle i handlu.

W Nr. 27 Dziennika Ustaw z r. bieżącego ukazały się nowele do ustaw o czasie pracy w przemyśle i handlu i o urlopach dla pracowników zatrudnionych w przemyśle i handlu, co do których podaliśmy już w poprzednim numerze naszego pisma wyjaśnienie Ministerstwa Opieki Społecznej, że nowele te wchodzą w życie dopiero z dniem 1 stycznia 1934 r., stanowiąc swego rodzaju iunctim z nową ustawą scaleniową.

Najważniejsze postanowienia ustawy wprowadzone przez nowelę do ustawy o czasie pracy w przemyśle i handlu są następujące:

1. Czas pracy wynosi bez wliczania przerw odpoczynkowych najwyżej 8 godzin na dobę i nie może przekraczać 48 godzin na tydzień (zniesioną zatem zostaje t. zw. „angielska sobota").

2. Minister Opieki Społecznej w porozumieniu z Min. Przemysłu i Handlu lub z innymi zainteresowanymi ministrami może po zasięgnięciu opinji organizacyj zawodowych pracowników i pracodawców wydawać osobne przepisy, regulujące rozłożenie czasu pracy, ustalonego dla osób, zatrudnionych w zakładach, w których praca jest uzależnioną od pory roku i warunków atmosferycznych, w ten sposób, że wskutek skrócenia czasu pracy w pewnych okresach nastąpi przedłużenie czasu pracy w innych okresach przyczem przeciętny czas pracy, obliczony na przyjętą liczbę tygodni nie przekroczy 48 godzin na tydzień, a dzienny czas pracy 10 godzin.

3. Umowy zbiorowe, zawarte między zainteresowanemi organizacjami zawodowemi pracowników i pracodawców mogą regulować czas pracy osób, zatrudnionych w zakładach wymienionych wyżej w sposób odmienny niż czynią to przepisy omawianej ustawy lub rozporządzeń wydanych na podstawie powołanego dopiero co przepisu, pod warunkiem jednakże iż postanowienia tych umów nie będą zawierały niekorzystnych dla pracownika odstępstw od przepisów ustawowych.

4. Minister Opieki Społecznej w porozumieniu z właściwymi ministrami ureguluje w drodze rozporządzeń czas pracy osób, zatrudnionych w zakładach leczniczych. Tygodniowy czas pracy osób, zatrudnionych w tych zakładach, nie może przekraczać 60 godzin na tydzień, nie wyłączając niedziel i dni świątecznych.

5. W zakładach pracy lub w ich oddziałach, w których czas pracy w tygodniu trwał krócej niż 48 godzin, dopuszczalne jest odrobienie nie przepracowanych w ten sposób godzin w następnych 3-tygodniach pod warunkiem, iż czas pracy na dobę nie będzie przekraczać 9 godzin, a liczba godzin pracy w powyższym okresie 4-tygodniowym — 192. Odrabianie godzin o którem wyżej mowa może nastąpić, jeżeli kierownik zakładu pracy zawiadomi o tem inspektora pracy właściwego obwodu, podając wykaz dni i godzin nie przepracowanych, zamierzony rozkład czasu pracy oraz liczbę zatrudnionych w ten sposób pracowników. Odrabianiu nie podlegają godziny nie przepracowane w niedzielę i dni świąt uroczystych, które w liczbie 8 określa dla całości lub poszczególnych obszarów Państwa rozporządzenie Rady Ministrów wydane na wniosek Ministra Opieki Społecznej.

6. Z uwagi na zniesienie „angielskiej soboty" traci moc obowiązującą art. 8 ustawy, traktujący o osobnej zapłacie za 2 godziny nadliczbowe pracownikom, zatrudnionym w soboty przez 8 godzin w zakładach o ruchu ciągłym.

Również z tych samych względów jako bezprzedmiotowy uchylono przepis art. 9 ustawy traktujący o obowiązku osobnego udzielania równoważnej ilości wolnych od pracy i zapłaconych dni dla pracowników w soboty przez 8 godzin w handlu oraz zakładach fryzjerskich.

7. O ile pracownicy pracują w niedzielę w myśl przepisów art. 11 ustawy muszą otrzymać wzamian wolny dzień w tygodniu.

8. Zniżone zostają o połowę dotychczasowe normy wynagrodzenia za nadliczbowe godziny pracy. Praca w godzinach nadliczbowych, przewidziana w art. 6 ustawy, z wyjątkiem gdy rozchodzi się o odrabianie nie przepracowanych godzin, ma być wynagradzana conajmniej 25% dodatkiem do płacy normalnej. Za godziny nadliczbowe ponad 2 godziny dziennie oraz za pracę w godzinach nadliczbowych, przypadających na noc lub w niedzielę i święta, dodatek ten ma wynosić conajmniej 50%.

9. Minister Opieki Społecznej może udzielać zazwolenia dla poszczególnych gałęzi pracy, kategoryj zakładów lub poszczególnych zakładów pracy bądź ich oddziałów, o ile tego wymagać będą warunki pracy, na nie stosowanie lub skracanie jednogodzinnej przerwy odpoczynkowej przewidzianej w art. 17 ustawy po każdych 6-ciu godzinach pracy. Tryb i warunki udzielania tych zezwoleń określą osobne rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej; rozporządzeniami temi Min. Opieki Społecznej może również przekazać udzielanie zezwoleń organom inspekcji pracy.

10. Moc obowiązującą ustawy z dnia 18 grudnia 1919 r. o czasie pracy w przemyśle i handlu wraz z późniejszemi zmianami rozciąga się na cały obszar województwa śląskiego, natomiast na wejście w życie omawianej wyżej ustawy na obszarze województwa śląskiego, Sejm śląski musi wyrazić swą zgodę.

Jeżeli chodzi o nowelę do ustawy o urlopach dla pracowników zatrudnionych w przemyśle i handlu, to nie zmieniając dotychczasowych norm urlopowych — 8 dni po 1 roku pracy, a 15 po 3-latach, nowela wprowadza następujące postanowienia:

1) że urlopowany otrzymuje za czas urlopu wynagrodzenie takie jakie otrzymałby, gdyby w tym okresie był zatrudniony. Innemi słowy za niedzielę i święta przypadające na czas urlopu, nie będzie się płaciło wynagrodzenia, zapłata więc dotyczyć będzie faktycznych dni pracy.

2) że w przypadkach spowodowanych koniecznościami państwowemi lub gospodarczemi, Minister Opieki Społ. w porozumieniu z Min. Przem. i Handlu może w drodze rozporządzeń, wydawanych po zasięgnięciu opinij, izb przemysłowo-handlowych oraz organizacyj zawodowych pracowników i pracodawców zawieszać wykonanie przepisów ustawy urlopowej na określony przeciąg czasu, nie dłuższy jednak niż rok kalendarzowy, lub ustalać wyjątki od zasady, że w okresie czasu od 1. maja do 30. września z urlopów winno korzystać przynajmniej 50% ogólnej liczby pracowników zatrudnionych w danem przedsiębiorstwie. Rozporządzenia o których mowa wyżej mogą dotyczyć poszczególnych gałęzi pracy lub kategoryj zakładów pracy na obszarze całego Państwa, lub na obszarach poszczególnych okręgów administracyjnych.

3) że moc obowiązującą ustawy z dnia 16. maja 1922 r. o urlopach dla pracowników, zatrudnionych w przemyśle i handlu. rozciąga się na obszar górnośląskiej części województwa śląskiego, z tem, że ustawa omawiana na obszarze tym wchodzi w życie po ogłoszeniu zgody na nią Sejmu Śląskiego.

Dla uniknięcia nieporozumień, raz jeszcze podkreślamy, że omówione wyżej obydwie nowele wchodzą w życie dopiero z dniem 1 stycznia 1934 r.

Wkładki do kas chorych na czas ćwiczeń wojskowych.

Powstała kwestja czy w czasie, gdy robotnik odbywa ćwiczenia wojskowe, należy płacić za niego wkładki do Kasy Chorych z uwagi na to, że robotnik taki w czasie ćwiczeń wojskowych pozbawiony jest możności korzystania z pomocy lekarskiej i zasiłków pieniężnych Kasy, a zatem wkładka pobierana byłaby za nieistniejące ryzyko ubezpieczeniowe.

Sprawa ta nie była dotąd rozpatrywana w sądach najwyższych, nie można się więc oprzeć w tej kwestji na judykaturze.

Po przejrzeniu postanowień ustawowych Wydział Pracy Centralnego Związku Przemysłu Polskiego wyraził swoje zapatrywanie na tę kwestję w tym sensie, że za okres ćwiczeń wojskowych składki do Kas Chorych płacić nie potrzeba, jednakowoż musi w takim wypadku nastąpić wymeldowanie, a odnośnie pracowników fizycznych nie można ich umieszczać na listach płac.

W sprawie zgłaszania wolnych miejsc pracy.

(Komunikat Państwowego Urzędu Pośredn. Pracy).

Z uwagi na wysoki stan bezrobocia na miejscu i prowadzoną akcję pomocy doraźnej bezrobotnym (zasiłki Funduszu Bezrobocia i zapomogi Lokalnego Komitetu Funduszu Pomocy Bezrobotnym), — Państwowy Urząd Pośrednictwa Pracy więcej jak dotychczas domagać się będzie od pp. pracodawców zgłaszania wszystkich wolnych miejsc w Urzędzie.

Ponieważ niektórzy z pp. pracodawców tłumaczą się wobec Urzędu, że Związek Pracodawców informuje, że nie istnieje obowiązek zgłaszania wolnych miejsc wzgl. nowoprzyjętych pracowników do P. U. P. P., wyjaśnia się, że takie informacje są mylne.

W myśl § 11 Rozp. Min. Pracy i Opieki Społecznej z dnia 15 lutego 1923 r. w przedmiocie zgłaszania w P. U. P. P. zapotrzebowań na pracowników wszelkich kategoryj (Dz. Ust. Nr. 18 poz. 123) właściciele przedsiębiorstw przemysłowych i handlowych oraz pracodawcy rolni obowiązani są każde wolne miejsce pracy, z wyjątkiem miejsc dla terminatorów, zgłaszać w Państwowym Urzędzie Pośrednictwa Pracy.

Po myśli § 4 wspomnianego rozporządzenia zobowiązani są pracodawcy zawiadomić P. U. P. P., w razie przyjęcia pracownika do pracy z pominięciem P. U. P. P., i to w ciągu 3 dni od daty przyjęcia z podaniem imienia i nazwiska pracownika, jego wieku, zawodu, zamieszkania, daty rozpoczęcia pracy, oraz powodów nieprzyjęcia pracownika przez P. U. P. P.. Pracownikom tym należy odebrać legitymację P. U. P. P. (czerwoną kartę) i dołączyć — w myśl instrukcji Min. Opieki Społecznej — do zawiadomienia wzgl. spisu przyjętych pracowników.

P. U. P. P. zaznacza, że zgłaszanie wolnych miejsc pracy w P. U. P. P. wzgl. zawiadamianie tegoż Urzędu o przyjętych do pracy pracownikach obowiązuje i w tych wypadkach, kiedy pracownicy zwolnieni zostali z pracy i po krótkim, czy długim czasie, ponownie przez tegoż samego pracodawcę przyjęci zostali do pracy.

Ponieważ pp. pracodawcy dla uniknięcia sankcyj karnych w wielu wypadkach post factum dokonują zgłoszenia wolnych miejsc pracy w P. U. P. P. i uiszczają należne koszta kancelaryjne. P. U. P. P. oznajmia, iż w przyszłości takiego załatwienia sprawy tolerować nie będzie i wszelkie przekroczenia przepisów wyżej wspomnianych podawać będzie do ukarania. Urząd nie będzie stosował sankcyj karnych w stosunku do tych pracodawców, którzy swoich starych pracowników po przerwie ponownie przyjmują do pracy z pominięciem P. U. P. P., pod warunkiem doniesienia o tem w ciągu 3 dni Urzędowi. W takim wypadku kosztów kancelaryjnych płacić nie należy. Natomiast Urząd bezwzględnie domagać się będzie zgłaszania wolnych miejsc pracy w wypadkach przyjęcia nowego pracownika do pracy. Wyjaśnia się, że pracodawcy przysługuje prawo wyboru z przedstawionych przez P. U. P. P. kadydatów i w żadnym razie nie może zachodzić tu, według mniemania niektórych pp. pracodawców, narzucanie przez Urząd nieodpowiednich kandydatów. Urząd pójdzie pracodawcy zawsze na rękę i wyrażać będzie zgodę na przyjęcie przedstawionych przez siebie kandydatów do pracy, o ile to będzie zgodne z położeniem miejscowego rynku pracy i obowiązującemi przepisami.

Sprawy pocztowe — różne.

W sprawie zmian w taryfie pocztowej.

Podajemy poniżej zmiany w taryfie pocztowej, obowiązującej od dnia 1. kwietnia 1933 r. (W nawiasie podajemy cyfry z dawnej taryfy.)

1) Wprowadzono nową taryfę dla druków prywatnych, nadawanych jednorazowo w większej ilości, a mianowicie przy nadawaniu:

ponad	100 do 500 sztuk	60%
„	500 do 1 000 „	50%
„	1.000 sztuk	40%

opłat normalnych, za druki odpowiedniej wagi.

2) Obniżono opłatę za druki bezadresowe za każde 500 sztuk — 3 zł (5 zł).

3) Wprowadzono nowe opłaty za ulotki bezadresowe za każde 1.000 sztuk — 5 zł.

4) Zmieniono opłatę za „papiery handlowe"

do 100 g.	15 gr (25 gr)
ponad 100 do 250 g.	25 „
„ 250 do 500 „	50 „
„ 500 do 1.000 „	60 „

5) Zmieniono opłatę za „próbki towarów"

do 100 g.	15 gr (25 gr)
ponad 100 do 250 g.	25 „
„ 250 do 500 „	50 „

6) Wprowadzono zniżoną taryfę przy wysyłce próbek towarowych w większych ilościach, a mianowicie:

ponad	100 do 500 sztuk	60%
„	500 do 1 000 „	50%
„	1.000 sztuk	40%

opłaty zasadniczej za próbki towarów odpowiedniej wagi.

7) Zmieniono opłatę za „przesyłki mieszane"

do 100 g.	15 gr (25 gr)
ponad 100 do 250 g.	25 „
„ 250 do 500 „	50 „
„ 500 do 1.000 „	60 „

8) Wprowadzono zniżoną taryfę przy przesyłaniu przesyłek mieszanych z zawartością tylko druków i próbek towarów, nadawanych jednorazowo i w większych ilościach, a mianowicie:

ponad	100 do 500 sztuk	60%
„	500 do 1 000 „	50%
„	1.000 sztuk	40%

opłaty zasadniczej za przesyłki mieszane odpowiedniej wagi.

9) Obniżono z 60 na 50 gr następujące należności:
za polecenie przesyłek listowych,
za zwrotne poświadczenie odbioru,
„ „ „ wypłaty.

10) Obniżono z 90 gr na 80 gr następujące opłaty:
a) za żądanie zwrotu lub zmiany adresu przesyłki pocztowej, przesłane drogą pocztową,
b) za żądanie zmiany pobrania lub zlecenia, przesłane drogą pocztową,
c) za żądanie zmiany pobrania lub zlecenia, przesłane drogą telegraficzną (prócz należności za telegram),
d) za żądane przez odbiorcę wyjaśnienia, dotyczące przesyłki z adresem niedokładnym, niezupełnym, lub niewyraźnym.

Nowe działy produkcji w przemyśle metalowo-przetwórczym.

Fabryka W. Tomaszewski i Ska w Poznaniu podjęła produkcję szpilek szewckich palonych i niepalonych (we wszystkich wielkościach), nitów kotłowych i blacharskich, mosiężnych, miedzianych i aluminjowych, stałek do listew, agraf i upinaczy do firanek oraz upinaczy tapicerskich.

Redakcja i Administracja: Rzeczypospolitej 1 — Czcionkami Drukarni Polskiej S. A. w Poznaniu.
Redaktor odpowiedzialny Dyrektor Franciszek Łyczywek.